

FPP.104.2026

Warszawa, 25 maja 2026 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMUL. dz. **SPS-III.020.56.25.2026**Data wpływu **26.05.26v.****Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP***Szanowny Panie Marszałku,*

w związku ze zbliżającym pracami Sejmu RP nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2396) branża spirytusowa apeluje o odrzucenie tego projektu ustawy w pierwszym czytaniu albo na etapie procedowania w Komisji Finansów Publicznych za względu na kolejną próbę wprowadzenia bardzo wysokich podwyżek podatku akcyzowego, tym razem przez partię Polska 2050 współtworzącą koalicję rządową.

Wprowadzanie wysokich podwyżek akcyzy bez dialogu z przedsiębiorcami oznacza kolejną próbę zerwania porozumienia pomiędzy rządem a sektorem producentów napojów alkoholowych zawartego w 2022 r., które powinno obowiązywać do 2027 r. Powyższe porozumienie określało przewidywalne tempo wzrostu akcyzy o 5% co roku aż do 2027 r., w ramach tzw. Akcyzowej Mapy Drogowej. Należy podkreślić, że poprzednia próba wprowadzenia identycznych podwyżek stawek podatku akcyzowego w postaci ustawy przygotowanej przez Ministerstwo Finansów została zawetowana przez Prezydenta RP w grudniu ubiegłego roku.

Środowisko przedsiębiorców skupionych w Federacji Przedsiębiorców Polskich ocenia poselski projekt ustawy przygotowany przez Polskę 2050 równie negatywnie jak poprzednią ustawę rządową, która *nota bene* została zawetowana przez Prezydenta RP ze względu na wysoki poziom podwyżek stawek podatku akcyzowego oraz – podobnie jak w przypadku poprzedniej ustawy rządowej – brak uwzględnienia stanowisk szeregu organizacji przedsiębiorców, brak dialogu z branżą i przedstawienia w OSR skutków dla branż objętych proponowanymi podwyżkami akcyzy.

Proponowany w projekcie ustawy Polski 2050 mechanizm zapewnienia środków finansowych na NFZ poprzez przekazanie zebranej nadwyżki podatku akcyzowego w poszczególnych kategoriach napojów alkoholowych jest iluzoryczny. W wypadku napojów spirytusowych przekazywane mają być środki na NFZ powyżej 10,4 mld zł. W 2024 r. przychód Skarbu Państwa z podatku akcyzowego ze sprzedaży napojów spirytusowych osiągnął poziom 10,3 mld zł przy akcyzie o 10% niższej od obecnie obowiązującej. Należy również pamiętać o stałym trendzie spadku sprzedaży alkoholi mocnych – w samym 2025 roku spadek wolumenowy wyniósł ok. 6,5%.

Jedynym realnym skutkiem takich działań będzie wzrost szarej strefy, ponieważ sprzedaż legalnych wyrobów spirytusowych w Polsce (nawet bez dodatkowych, wyższych obciążeń) spada najszybciej spośród wszystkich rodzajów napojów alkoholowych dostępnych na rynku, ponieważ od 2020 roku rynek sprzedaży napojów spirytusowych zmniejszył się o 20%, a w przypadku kategorii wódek rynek skurczył się aż o 30% (*sic!*).

Zamiast wzrostu przychodów Skarbu Państwa z podatku akcyzowego ze sprzedaży napojów spirytusowych nastąpi spadek tych przychodów, co doprowadzi zwiększenia deficytu budżetowego a nie zapewni żadnych dodatkowych przychodów na NFZ. Podniesienie stawek z pewnością na natomiast doprowadzi do dynamicznego wzrostu szarej strefy w Polsce.

Poniżej pozwalam sobie nakreślić znaczenie i rolę branży spirytusowej w naszej gospodarce.

Branża spirytusowa – ważnym podatnikiem, partnerem dla rolników i eksporterem

Jesteśmy ważnym ogniwem gospodarki – nasz łączny udział w polskim PKB wynosi 25,7 mld zł. To wielkość porównywalna do 1/3 PKB województwa świętokrzyskiego.

Nasza branża jest jedną z najbardziej opodatkowanych branż w Polsce aż 83% tworzonej wartości trafia do państwa jako różnego rodzaju daniny publiczne – akcyza, PIT, CIT, składki i opłaty. Podatki to aż 18,6 mld zł w stosunku do 25,7 mld zł tworzonego PKB, czyli 72%. Obecnie już udział podatków w butelce napoju spirytusowego sięga 72% (53,3% akcyzy i 18,7% VAT).

Branża generuje również stały popyt na krajowe surowce rolne: rocznie zużywamy około 1,6 mln ton zbóż, w tym 954 tys. ton kukurydzy i 38 tys. ton ziemniaków.

Eksport naszych wyrobów osiągnął w 2024 r. wartość 2,49 mld zł (560,2 mln euro). W ciągu ostatniej dekady średnie tempo wzrostu eksportu wyrobów spirytusowych wynosiło 11% rocznie. Sam eksport wódki w 2024 r. osiągnął wartość 894 mln zł.

Branża spirytusowa – ważnym polskim pracodawcą

W 2024 r. zatrudnialiśmy bezpośrednio 4,5 tys. osób. Na każde jedno miejsce pracy w branży spirytusowej przypada kolejne 18 miejsc w sektorach kooperujących (rolnictwo, handel, HoReCa), co łącznie daje 86,8 tys. osób w polskiej gospodarce.

Branża spirytusowa – wpływ inne sektory polskiej gospodarki

W tym miejscu należy wymienić handel oraz sektor usług, zwłaszcza w obszarze gastronomii i turystyki, gdzie generuje ponad 4 mld zł dodatkowej wartości dodanej oraz gastronomii, gdzie analogiczna kontrybucja sięga 6,1 mld zł.

Złamanie zasad gry a wpływy tylko na papierze

Zapowiedziami podwyżek rząd łamie ustalenia z całą branżą i przyczynia się do jej destabilizacji oraz jasno wskazuje, że nie traktuje przedstawicieli biznesu po partnersku. Niespodziewana skala podwyżek i brak półrocznego okresu przejściowego nie mają nic wspólnego z deklarowaną wielokrotnie przez rządzących przewidywalnością podatkową oraz zgodnym ze standardami europejskimi stanowieniem prawa.

Choć Polska 2050, tak jak wcześniej Ministerstwo Finansów, liczy na znaczące wpływy z akcyzy, wyliczenia producentów wyrobów spirytusowych zupełnie temu przeczą. Zaproponowana podwyżka stawek o 15% w roku 2026 i 10% w roku 2027 przyniesie spadek dochodów z akcyzy od wyrobów

spirytusowych o 429 mln zł. Podwyżka uderzy w branże powiązane z przemysłem spirytusowym, jak rolnictwo, HoReCa czy handel.

Według analiz Instytutu Prognoz i Analiz Gospodarczych, w samym tylko 2023 roku w szarej strefie zakupiono ok. 18 mln litrów alkoholu 100%, co przełożyło się na utratę wysokości wpływów budżetowych rzędu 1,3 mld zł, a w 2025 roku utratę wysokości wpływów budżetowych ocenia się na 1,8 mld. zł. Już teraz ok. 12% rynku napojów spirytusowych to handel w szarej strefie.

Spadek sprzedaży wyrobów spirytusowych pochodzących z legalnych źródeł negatywnie wpłynie na handel, zwłaszcza na mały handel detaliczny, dla którego napoje alkoholowe stanowią istotną część koszyka zakupów.

na zakończenie muszę zwrócić uwagę Pana Marszałka na kolejny aspekt drastycznej podwyżki akcyzy. Wysoki udział podatków w cenie alkoholu sprzyja jego zakupom za granicą, gdzie – w przypadku wielu krajów UE, jak Czechy czy Litwa – alkohol jest tańszy niż w Polsce. Zjawisko nasila się wraz z kolejnymi podwyżkami akcyzy, co prowadzi do odpływu części konsumpcji z Polski oraz utraty legalnej sprzedaży i wpływów podatkowych.

Z wyrazami szacunku

Marek Kowalski
Przewodniczący FPP

Do uprzejmej wiadomości:

- 1) pan Janusz Cichoń – przewodniczący Komisji Finansów Publicznych
- 2) pan Zbigniew Konwiński – przewodniczący Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska - Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni
- 2) pan Mariusz Błaszczak – przewodniczący Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość
- 3) pan Krzysztof Paszyk – przewodniczący Klubu Parlamentarnego Polskie Stronnictwo Ludowe
- 4) pani Anna Maria Żukowska – przewodnicząca Koalicyjnego Klubu Parlamentarnego Lewicy
- 5) pan Grzegorz Płaczek – przewodniczący Klubu Poselskiego Konfederacja
- 6) pan Mirosław Suchon – przewodniczący Klub Parlamentarnego Centrum
- 7) pan Śliz Paweł – przewodniczący Klubu Parlamentarnego Polska 2050